

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON CONFEDERATION OF NORWEGIAN ENTERPRISE

Postadresse Postal Address
Postboks 5250 Majorstuen
NO-0303 Oslo
Norway

Adresse Address
Middelthuns gate 27
Oslo
Norway

Org.nr. Org.no.
NO 955 600 436 MVA

BARNE OG LIKESTILLINGSDEP	
Telefon: 47 23 08 80 00	Nettpost: nhd@post.nho.no
Telefaks: +47 23 08 80 01	Internett: internet.nho.no
Arkivkode: 361.02	www.nho.no
Dato: 3.11.2009	
Saksnr: 200 9/02681	

Det Kgl. Barne- og likestillingsdepartement
Akersgata 59, Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Vår dato 29.10.2009 - 036
Deres dato 14.07.2009
Vår referanse DM-238338
Deres referanse 200902681-/jhjs

Høring om rett til lønn under omsorgspermisjon ved fødsel, adopsjon og under ammefri

Det vises til høringsnotat av 14. juli 2009 med frist for høringsuttalelse 1. november 2009. Næringslivets Hovedorganisasjons (NHO) hørings svar er gitt på vegne av NHO samt tilknyttede landsforeninger.

Høy yrkesdeltagelse er avgjørende for å møte de utfordringene samfunnet står over som følge av en aldrende befolkning. Den viktigste limitasjonsfaktoren på økonomisk vekst fremover vil være tilgangen på arbeidskraft. NHOs syn er at arbeidslinja de siste årene har blitt svekket, noe den sterke veksten i utgiftene til folketrygden bekrefter. Selv med en arbeidsledighet på rundt tre prosent, er over 700.000 midlertidig eller permanent utenfor arbeidsstyrken.

Utforming av velferdspolitikken er viktig for å støtte opp under en høy yrkesdeltagelse. Ved innføring av nye ordninger er det viktig at det foretas en helhetlig vurdering av prioriteringene, og vurderingen av nye ordninger må knyttes opp til virkningene for yrkesdeltakelsen. Arbeidslinja må ligge til grunn for utformingen av nye og eksisterende velferdsordninger.

1. Om rett til lønn under omsorgspermisjon

For å bidra til en større arbeidsstyrke med høy produktivitet må familiepolitikken legge til rette for arbeidsdeltagelse. Ordningene med fødselspenger og permisjon i tiden etter fødsel er gode eksempler på opptjente rettigheter gjennom arbeid, og legger til rette for at man går tilbake i jobb etter ferdig permisjon.

Etter arbeidsmiljøloven har fedre en rett til å ta fri fra arbeidet i to uker i forbindelse med fødsel og adopsjon. Problemstillingen i departementets høringsnotat er hvorvidt, og eventuelt på hvilken måte, det skal innføres en allmenn rett til permisjon med lønn i denne to ukers perioden. NHOs syn er at dette må løses innenfor rammen av dagens ordning med fødselspermisjon og foreldrepenger. Det kan gjøres på den måten at det ved lovendring gis adgang til at begge foreldre samtidig kan ta ut foreldrepenger i de to ukene i forbindelse med fødsel, og at permisjonsperioden ut over dette fordeles mellom foreldrene.

NHOs syn er videre at det bør gjennomføres en tredeling av fødselspermisjonen, i tråd med anbefalingene fra Likelønnskommissjonen. Det bør være en like lang del for

begge foreldrene og en siste tredjedel som kan fordeles etter eget ønske. Det er dokumentert at hvordan foreldrepenger (permisjon i forbindelse med fødsel og barnets første leveår) tas ut og fordeles mellom partnere, har mye å si for videre karriere- og lønnsutvikling og for fordelingen av oppgaver i hjemmet. Kvinners lønnsutvikling blir hengende etter, siden det er de som tar ut storparten av foreldrepengeperioden (NOU 2008:6). Med en tredeling av fødselspermisjonen vil også det antallet uker som forbeholdes fedre øke i forhold til dagens fordeling, noe som gjør det lettere å ta ut en del av permisjonen i forbindelse med fødsel.

2. Om rett til lønn under ammefri

Som høringsnotatet beskriver er retten til ammefri langt mer utbredt enn lønnet omsorgspermisjon, og at store deler av offentlig sektor og deler av privat sektor har allerede avtalefestet rett til lønn under ammefri. Oversikten i høringsnotatet viser at avtale om rett til ammefri varierer. For eksempel gis Staten, KS, Oslo Kommune, Spekter og HSH-avtaler på HUK-området rett til to timer lønnet ammefri.

Tariffavtalene i NHO-området i hovedsak gir rett til lønn under det som beskrives som "LO/NHO modellen": "Kvinner som ammer barn har rett til den fritid hun av den grunn trenger og minst en halv time to ganger daglig, eller hun kan kreve arbeidstiden redusert med inntil en time pr. dag. Betaling for dette er begrenset til maksimalt en time om dagen og opphører når barnet fyller en år."

NHOs syn er at rett til lønn under ammefri lovfestes og at utgiftene dekkes av folketrygden for å sikre at dette blir en lik rett i alle sektorer. En lovfesting vil styrke kvinners mulighet til å amme mens man er i jobb. Ordningen bør baseres på LO/NHO modellen som begrenser seg til 1 time om dagen og opphører når barnet fyller 1 år. NHO forutsetter at ordningen ikke kan samles opp og tas ut i fritid. Hvis ordningen ikke benyttes bortfaller retten. NHO mener dette vil være tilstrekkelig for å sikre gode ammemuligheter. En slik endring vil være et viktig supplement til vårt forslag om å sikre rett til lønn under omsorgspermisjon for fedre gjennom en styrking av tredelingen av fødselspermisjonen innenfor rammen av dagens ordning med fødselspermisjon og foreldrepenger.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLEIVETS HOVEDORGANISASJON
Avd. Arbeidsliv

Liv Ragnhild Teig
Avd. direktør